

Wildbeschermingsmiddelen - Rasters

Materiaal

Beschermt tegen

Bescherming van

Prijs

Effectiviteit

Eigenschappen

Rasters bestaan uit metalen gaas of draden dat met behulp van (houten) palen wordt neergezet rondom een groep (jonge) bomen of groter oppervlak. Er bestaan verschillende soorten en afmetingen wat betreft hoogte van het hek en grootte van de maas. Afhankelijk van de grondsoort worden palen geschoord of is het voldoende om stevige hoekpalen te plaatsen. Kastanje-, robinia of larkshout is geschikt om een omheining van te maken die ongeveer 15 jaar blijft staan. Stalen palen worden ook gebruikt, met ofwel een Z-profiel of C-profiel. Een enkele keer wordt gebruik gemaakt van een kunststof 'schapenafrastering'. Het wordt echter ervaren als minder effectief en vanwege esthetische redenen geven beheerders de voorkeur aan metalen en houten hekwerk boven kunststof afrastering. Kunststof afrastering zal daarom niet verder besproken worden.

Om effectief te zijn tegen zwijnen moet er zogeheten 'snuffeldraad' aangebracht worden. Dit prikkeldraad wordt vlak boven of op de grond aangebracht om te voorkomen dat zwijnen het gaas omhoog wroeten.

Het gaas is verkrijgbaar in verschillende sterktes. Afhankelijk van het wild waartegen het moet beschermen en de gewenste levensduur kun je variëren in sterkte van het draad en manieren waarop het bevestigd wordt. De twee soorten die het meest gebruikt worden zijn ursusgaas en zeskantkaas. Ursusgaas is door zijn structuur net wat sterker dan zeskantgaas, waardoor het beter geschikt is tegen groot wild.

Voordelen

- Een raster is geschikt om **veel jonge bomen samen** te beschermen
- Wanneer geschikte materialen worden gebruikt, heeft het hek een **lange levensduur**.
- Ruime **materiaalkeuze** om het **hek passend te maken** voor specifieke omstandigheden.

Figuur 1. Raster waarbij een grove den als hoekpaal is gebruikt. (Foto: Bas Lerink)

Nadelen

- Een raster is **zwaar** om te monteren
- **Hoge kosten** per meter
- Wanneer verzinkt metaal corrodeert is dat **giftig** voor het milieu. Verzinkte metalen hekken en gaas moeten dus **verwijderd** worden.

Ervaringen

Door beheerders wordt afrastering zeer veel gebruikt. De meeste ervaring is met raster met ursusdraad. Dit wordt ervaren als zeer effectief in het uitsluiten van wild. Wanneer beheerders rasters wel hebben overwogen maar niet ingezet is dat in de meeste gevallen vanwege de hoge kosten. Een kostenbesparende maatregel is om overstaanders als palen te gebruiken en het gaas daar omheen te wikkelen.

Hergebruik is mogelijk, maar ervaring uit België en Nederland leert dat het arbeidsintensief is om het gaas netjes op te ruimen. De sterkte van het gaas gaat ook naarmate de tijd verstrijkt achteruit. Met het oog op opruimen en eventueel hergebruik is het aan te raden regelmatig het hek te controleren op vegetatie die er doorheen groeit. Wanneer dit goed bijgehouden is, maakt dat het opruimen aanzienlijk makkelijker.

Stalen palen zijn makkelijk aan te brengen en lichter gewicht dan houten palen. Esthetisch zijn stalen palen een goede keus omdat het raster daarmee relatief onopvallend is. Dat maakt het ook direct een gevaar voor wild: wanneer ze snel proberen weg te komen kunnen ze, doordat ze het gaas niet zien, zich verwonden aan het hek. Om dat te voorkomen kunnen er linten van papier aan gehangen worden.

Bij het installeren van het raster moet er goed om gedacht worden dat er zich geen wild meer bevindt binnen het hek. Ook is het aan te raden om te documenteren waar je rasters hebt geplaatst en deze nalopen als er bijvoorbeeld storm is geweest. Het wild heeft een opening immers snel gevonden.

Lees hier meer:

- [1] [Boomgericht bosbeheer in de praktijk – 7.5 Wildbescherming](#). Eco2eco, 2020 [boekhoofdstuk]
- [2] Bescherming van beplanting en verjonging – Een handreiking voor beheerders en projectleiders. Staatsbosbeheer, november 2021 [intern document]
- [3] [Recommendations for Fallow, Roe and Muntjac Deer Fencing: New proposals for Temporary and Reusable Fencing](#). Forestry Commission, 1999 [artikel]
- [4] [Vor- und Nachteile verschiedener Wildzaunarten](#). Waldwissen.net, juni 2010 [webartikel]

Colofon

Deze factsheet is uitgebracht in het kader van project ‘Omgevingfactoren (hydrologie en graasdruk)’. Dit project is onderdeel van het Kennisprogramma ‘Klimaatlim Bos- en Natuurbeheer’ en mogelijk gemaakt met financiering van het ministerie van LNVN.

Auteursrecht

Teksten mogen alleen worden overgenomen met bronvermelding.

Foto voorzijde

Raster ter bescherming van verjonging op de Hoge Veluwe (Gryanne Hamming).

Wijze van citeren

Hamming, G., Penninkhof, J., Lerink, B., 2025. Factsheet Wildbeschermingsmiddelen – Rasters. Stichting Probos, Wageningen